ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 93

KURYER WILEŃSKI

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 26-го Ноября. — 1848 — *Wilno. PIĄTEK, 26-go Listopada.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 20-го Ноября.

ВЫСОЧАЙШАЯ ГРАМОТА.

Нашему Генералъ-Адъютанту, Командующему войсками и Управляющему Гражданскою частію въ При-Каспійскомъ краѣ, Генералъ-Лейтенанту Князю Аргутинскому-Долгорукову.

Открывъ настоящую компанію занятіемъ и разрушеніемъ твердынь Гергебильскихъ, войска Дагестанскаго отряда вновь ознаменовали себя совершеннымъ пораженіемъ, 22-го Сентября, при селѣ Мискенжи, многочисленныхъ скопищъ Шамиля, дерзко вторгнувшихся въ Самурскій Округъ. Совершивъ съ неимовѣрною быстротою усиленные переходы по горамъ, уже покрытымъ снѣгомъ, эти храбрыя войска, подъ личнымъ предводительствомъ вашимъ, неустрашимо штурмовали неприступную позицію, въ которой укрѣпился непріятель, обра или его въ бѣгство, мгновенно очистили долину Самура отъ мятежниковъ и, симъ рѣшительнымъ дѣйствіемъ, освободили гарнизонъ укрѣпленія Ахты, геройски защищавшагося отъ многократныхъ штурмовъ и нападеній многочисленнаго непріятеля. Въ справедливомъ вниманіи къ столь блистательному подвигу, Всемилостивѣйше жалуемъ васъ кавалеромъ ордена Св. Благовѣрнаго Великаго Князя Александра Невскаго, коего знаки при семъ препровождая, пребываемъ къ вамъ благосклонны.

На подлинной собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Въ Царскомъ Селѣ,
Октября 22-го 1848 года.

Православная Россійская Церковь, и въ особенности здѣшняя паства ея, понесли горестную утрату. Высокопреосвященный С. Петербургскій Митрополитъ *Антоній*, Первенствующій Членъ Святѣйшаго Синода, сего 16-го Ноября въ первомъ часу по полуночи преселился отъ временной жизни въ вѣчную, послѣ тяжкой четырехъ мѣсячной болѣзни.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 18-go Listopada.

NAJWYŻSZY DYPLOMAT,

Naszemu Jenerał-Adjutantowi, Dowodzącemu Wojskami i Zarządzającemu częścią cywilną w kraju Nad-Kaspijskim, Jenerał-Porucznikowi Xięciu Argutińskiemu-Dołgorukowi.

Rozpocząwszy teraźniejszą kompanią zajęciem i zniszczeniem warowni Gergebilskich, wojska od działu Dagestańskiego znowu się odznaczyły zupełnem porażeniem, dnia 22 Września, pod wsią Miskenży, licznych band Szamila, które zuchwale wtargnęły były do Okręgu Samurskiego. Odbywszy, z niepojętą szybkością, forsowane marsze po górach, pokrytych już śniegiem, waleczne te wojska, pod osobistem przewodnictwem waszem, śmiele attakowały niedostępną pozycyą, w której się był obwarował nieprzyjaciel; znagliły go do ucieczki, w jednéj chwili oczyściły z buntowników dolinę Samuru, i tém stanowczém działaniem wyzwoliły załogę warowni Achty, broniącą się bohatersko od wielokrotnych szturmów i napadów licznego nieprzyjaciela. W słusznym względzie na czyn tak świetny, Najłaskawiéj mianujemy was Kawalerem Orderu Św. Prawowiernego Wielkiego Xiążęcia Alexandra Newskiego, którego ozdoby przy niniejszem przesyłając, Pozostajemy ku wam przychylni.

Na oryginale własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

Carskie-Sioło,
22-go Października 1848 r.

Prawosławny Kościoł Rossyjski, a w szczególności tutejsza owczarnia, poniosły dotkliwą stratę. Najprzewielebniejszy Metropolita St. Petersburgski *Antoni*, Pierwszy Członek Najświątobliwszego Rządzącego Synodu, przeniósł się do wieczności w dniu 16 Listopada o godzinie 1-éj w nocy, po ciężkiéj cztéro-miesięcznéj chorobie.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 18 Ноября.

Судя по статьямъ, напечатаннымъ въ сегодняшнемъ и вчерашнемъ нумерахъ Прусскаго Государственнаго Указателя, 250 членовъ національнаго собранія, съ своимъ президентомъ Унру, все еще продолжаютъ собираться на засѣданіе, странствуя изъ одного зданія въ другое. Такъ, на примѣръ, 14 Ноября, это блуждающее общество отправилось изъ залы городоваго собранія въ одну танцовальную залу въ Кенигштадтѣ, а оттуда опять въ залу городоваго собранія, гдѣ, наконецъ, рѣшило утвердить свое пребываніе въ Берлинѣ. Трудно представить себѣ, до чего простирается безуміе этихъ людей: извѣстно, уже что 15-го Ноября, принято ими (въ залѣ Миленца) нелѣпое рѣшеніе, которымъ они запрещаютъ платить подати правительству и объявляютъ нынѣшнее министерство не имѣющимъ права взимать ихъ! Къ счастію, есть всѣ причины надѣяться, что энергическій образъ дѣйствій правительства скоро положитъ конецъ этимъ нелѣпымъ выходкамъ и что сила останется на сторонѣ законной власти. Впрочемъ, всѣ совѣщанія и рѣшенія упорствующихъ депутатовъ уже напередъ объявлены не дѣйствительными.

— Кабинетъ обнародовалъ прокламацію, въ которой объявляетъ, что если бы гдѣ либо, чего впрочемъ не ожидаетъ, послѣдовалъ отказъ во взносѣ податей, будутъ употреблены строжайшія побудительныя мѣры. Командующіе войсками уже получили предписаніе, чтобы, по требованію правительственныхъ коммиссаровъ, давали съ этою цѣлію военныя команды. Однако кабинетъ обращаетъ вниманіе провинціальныхъ властей, чтобы къ симъ крайнимъ мѣрамъ они прибѣгали только въ отношеніи оказывающихъ сопротивленіе въ уплатѣ податей, но ни въ какомъ случаѣ не дѣйствовали противъ тѣхъ, кои не уплачиваютъ по невозможности. Эта прокламація подписана министрами: Бранденбургомъ, Ладенбургомъ, Мантейфелемъ, ф. Штротомъ и ф. Ринтеленомъ.

— Комитетъ правой стороны и праваго центра національнаго собранія, состоящій изъ г-дъ Гаркорта, Бауменстарка, Остермана, Вальтера, Миллера и Гессе, издалъ, 14 Ноября, прокламацію, въ которой онъ протестуетъ противъ образа дѣйствій большинства собранія. Министерство получаетъ изъ разныхъ частей королевства, отъ общинныхъ начальствъ, политическихъ обществъ и частныхъ лицъ, адрессы, въ которыхъ образъ дѣйствій правительства вполнѣ одобряется. Прусскій Государственный Указатель обнародываетъ эти адрессы, съ замѣчаніемъ, что какъ другія газеты принимаютъ въ свои столбцы только адресы и статьи противнаго содержанія, то онъ почитаетъ обязанностью протестовать противъ такой односторонности.

— Здѣшній магистратъ обнародовалъ вчерашняго числа сильную прокламацію, въ которой излагаетъ, какъ, пагубны и противузаконны дѣйствія и рѣшенія части національнаго собранія, и приглашаетъ гражданъ къ сохраненію вѣрности къ Королю и Отечеству.

— Оберъ-президентъ Силезской провинціи, Пиндеръ, получилъ отставку; на его мѣсто назначенъ оберъ-президентомъ сей провинціи Лигницкій президентъ, Г. Шлейницъ. Г. Пиндеръ получилъ отставку по поводу объявленія имъ своего мнѣнія въ отношеніи вопроса о податяхъ.

— Оберъ-президентъ Саксонской провинціи, фонъ Бонинъ, созвалъ ландверъ „для защиты лицъ, собственности и порядка, гдѣ для сего окажутся недостаточными силы національной гвардіи.“

21 Ноября.

Здѣсь получено, по телеграфу, изъ Франкфурта на Майнѣ, отъ 20 числа, извѣстіе, что тамошнее національное собраніе 276-ю голосами противъ 150-ти объявило рѣшеніе части берлинскаго сейма касательно остановки уплаты податей законопротивнымъ и недѣйствительнымъ. (См. Германія).

— Коммиссары Центральной Германской Власти: Вице-президентъ національнаго собранія д-ръ Симсонъ и депутатъ Гергенганъ, прибыли сюда изъ Франкфурта на Майнѣ.

— Въ нѣкоторыхъ провинціяхъ призваны къ оружію Ландверы, отъ чего прусская армія усилится 60,000 чел. Бывшій военный министръ, баронъ Ротъ фонъ

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 18 listopada.

Wnioskując z artykułów umieszczonych w dzisiejszym i wczorajszym Numerze *Prusskiego Monitora*, 250 członków Zgromadzenia Narodowego, ze swoim Prezesem *Unruh* na czele, ciągle jeszcze zgromadzają się tu na posiedzenia, przenosząc się z jednego miejsca na drugie. I tak, *np.* d. 14 listopada, to koczujące towarzystwo udało się z sali Zgromadzenia Miejskiego do sali tańców, na Königstadt, a ztamtąd znowu do sali Zgromadzenia Miejskiego, gdzie, nakoniec, uchwaliło utwierdzić swój pobyt w Berlinie. Trudno sobie wyobrazić, jak daleko posuwa się zapamiętałość tych ludzi. Wiadomo już, że d. 15 listopada, przyjętą została przez nich (w sali Milenza) niedorzeczna uchwała, przez którą zakazują płacić podatki Rządowi i ogłaszają obecny gabinet za niemający prawa pobierania onych. Na szczęście, są liczne powody do wierzenia, że energiczny tryb postępowania Rządu, niezadługo położy koniec tym nierozważnym krokom, i że przewaga zostanie na stronie prawéj władzy. Zresztą, wszystkie obrady i uchwały opornych deputowanych już z góry są uznane za nieważne.

— Gabinet ogłosił odezwę, w któréj oświadcza, iż gdyby gdziekolwiekbądź, czego się nie spodziewa, odmówienie podatków nastąpiło, użytemi zostaną środki przymusowe najsurowsze. Dowódzcy wojsk już zostali zawiadomieni, aby na wezwanie Kommissarzy rządowych, dawali na ten cel żołnierzy. Gabinet jednak zwraca uwagę rządów prowincyonalnych, aby środków tych ostatecznych używano tylko przeciw opierającym się uiszczeniu podatków, nigdy zaś przeciw tym, którzy z powodu niemożności nie płacą.— Odezwa ta podpisaną jest przez Ministrów: Brandenburg, Ladenberg, Manteuffel, v. Strotha, v. Rintelen.

— Komitet prawéj strony i prawego środka Zgromadzenia Narodowego, składający się z PP. Harcort, Baumstark, Ostermana, Waltera, Müllera i Hesse, ogłosił d. 14 listopada odezwę, w któréj protestuje przeciw postępowaniu większości Zgromadzenia. Gabinet otrzymuje z różnych stron Królestwa, od władz gminnych, towarzystw politycznych i osób prywatnych, adressa, w których sposób postępowania Rządu zupełnie się pochwala. Urzędowy *Monitor Prusski* ogłasza te adressa, z tą uwagą, że ponieważ inne gazety mieszczą w swoich kolumnach tylko adressa i artykuły przeciwnéj treści, tedy on uważa za obowiązek protestować przeciw takiéj jednostronności.

— Tutejszy Magistrat ogłosił wczoraj energiczną odezwę, w któréj wyjaśnia jak są szkodliwe, zgubne i przeciwne prawu czynności i postanowienia części Zgromadzenia Narodowego, i wzywa obywateli, aby zachowali wierność Królowi i Ojczyznie.

— Prezydent prowincyi Szląskiéj, Pinder, otrzymał dymissyą; na jego miejsce został mianowany Prezydentem tejże prowincyi P. Schleinitz, Prezydent z Lignicy. Powodem dymissyi było oświadczenie się Pana Pinder w kwestyi podatków.

— Prezydent prowincyi Saskiéj, von Bonin, powołał do broni landwehr „dla obrony osób, własności i porządku, gdzie na to nie wystarczą siły gwardyi narodowéj.“

Dnia 21 listopada.

Otrzymano tutaj telegrafem, z Frankfurtu nad Menem, pod d. 20 listopada, wiadomość, że tameczne Zgromadzenie Narodowe 276 głosami przeciwko 150, uznało postanowienie części Sejmu Berlińskiego, względem wstrzymania opłaty podatków za nielegalne i nieważne. (Ob. Niemcy).

— Kommissarze Niemieckiéj Władzy Centralnéj: Wice-Prezes Zgromadzenia Narodowego, Dr. Simson, i Deputowany Hergenhahn, przybyli tu z Frankfurtu n. M.

— Landwery w niektórych prowincyach zostały zwołane, przez co armia Prusska powiększy się o 60,000 ludzi. Były Minister wojny, Baron Roth von Schreckenstein,

Шрекенштейнъ, имѣетъ получить команду надъ войсками, расположенными въ Силезіи и герцогствѣ Познанскомъ.

— Въ Бреславль будутъ отправлены 22 роты солдатъ.

— Городъ Бранденбургъ, въ который имѣетъ быть переведено Прусское Законодательное Собраніе, лежитъ надъ рѣкою Гавелемъ, или на ея островахъ, на плоской, песчаной равнинѣ, въ 9 миляхъ отъ Берлина, съ которымъ соединенъ желѣзною дорогою чрезъ Потсдамъ. Городъ Бранденбургъ, одинъ изъ древнѣйшихъ городовъ въ Мархіи, заключаетъ 13,000 чел. народонаселенія. Это прежній славянскій городъ Бранноръ, а въ послѣднія времена Мархія получила отъ него свое наименованіе. На островѣ возвышается замокъ и древняя протестантская церковь, а также рыцарская, или дворянская академія, основанная въ 1704 году. На этой возвышенности, гдѣ прежде существовалъ языческій храмъ Вендовъ, устроено нынѣ мѣсто для общественной прогулки и телеграфъ.

Австрія.

Вѣна, 18 *Ноября*.

Въ вечернемъ прибавленіи къ Вѣнской Газетѣ обнародовано слѣдующее: ,,Венцеславъ Мессенгаузеръ, родомъ изъ Прасницы, въ Моравіи, 35-ти лѣтъ отъ роду, исповѣданія католическаго, свободнаго состоянія, литераторъ, при произведенномъ военною коммиссіею слѣдствіи, собственнымъ признаніемъ уличенъ въ томъ, что начальствуя Вѣнскою національною гвардіею, склонилъ къ поднятію оружія, въ Вѣнѣ и окрестностяхъ и въ нѣкоторыхъ провинціяхъ, прокламаціями, и поощреніемъ къ всеобщему ополченію; что даже, по объявленіи Вѣны и окрестностей въ осадномъ положеніи, на основаніи прокламаціи фельдмаршала князя Виндишгреца, отъ 20 и 23 Октября, возмущалъ жителей противъ войскъ, присланныхъ конституціоннымъ Государемъ въ Вѣну для возстановленія спокойствія и порядка, и склонялъ войска сіи къ измѣнѣ; что по заключеніи даже капитуляціи о сдачѣ города 30 Октября, въ полдень, издалъ во множествѣ экземпляровъ два бюллетеня, о приближеніи венгерскихъ войскъ, и тѣмъ подалъ поводъ къ нарушенію заключенной капитуляціи; за каковыя преступленія онъ Венцеславъ Мессенгаузеръ, приговоромъ военно-судной коммиссіи отъ 11 с. м. обнародованнымъ, 14-го числа с. м., на основаніи вышеупомянутыхъ прокламацій и 62-й статьи § 4 Уголовнаго военнаго устава, присужденъ къ повѣшенію. Приговоръ сей, 16 с. м., въ половинѣ 9 утромъ, исполненъ, ивиновный разстрѣлянъ въ здѣшнемъ городскомъ рву.

— Та же газета 4 ч., въ оффиціальномъ отдѣленіи сообщаетъ, что Антонъ Брогини, родомъ изъ Брюна (въ Моравіи), 29 лѣтъ отъ роду, присужденный къ смерти, приговоромъ, военнаго суда, сегодня разстрѣлянъ.

— Въ оффиціальномъ отдѣлѣ Вѣнской газеты объявлено слѣдующее: ,,Чтобъ опровергнуть разные слухи о казняхъ, распускаемые въ преступномъ намѣреніи снова возбудить волненіе и безпокойство между жителями, почитаютъ нужнымъ напомнить, что о всѣхъ казняхъ, совершаемыхъ по приговору военнаго суда, извѣщается на другой же день въ оффиціальномъ отдѣлѣ Вѣнской газеты.

— Постоянно стараются, чтобы рабочіе возвратились къ прежнимъ своимъ занятіямъ, при семъ хотятъ понизить дневную плату, которая чрезвычайно усилена къ большому вреду промышленности.

— Президентъ центральной военной коммиссіи, генерелъ-маіоръ Кордонъ, объявляетъ, что нѣкоторые жители Вѣны и иностранцы говорятъ въ публичныхъ мѣстахъ возмутительныя рѣчи, и убѣждаетъ этихъ людей отказаться отъ такихъ выходокъ, грозя имъ, въ противномъ случаѣ, военнымъ судомъ и наказаніемъ по военнымъ законамъ.

— Когда городовой совѣтъ явился къ губернатору Вѣны, генералу Вельдену, онъ сказалъ ему: ,,Вы, господа, не исполнили своихъ обязанностей. Поторопитесь о возстановленіи спокойствія и порядка, ибо мои пушки не умѣютъ различать добрыхъ и злыхъ гражданъ.“

— Е. В. Императоръ пожаловалъ генералъ-лейтенанта Гаммерштейна, за усмиреніе мятежа въ Лембергѣ, въ генералы отъ кавалеріи.

ma objąć dowództwo nad wojskami stojącemi w Szląsku i W. X. Poznańskiem.

— Do Wrocławia ma być wysłanych 22 kompanii żołnierzy.

— Miasto Brandenburg, do którego ma być przeniesione Prusskie Zgromadzenie Ustawodawcze, położone jest nad rz. Hawel, albo właściwiéj mówiąc, na wyspach jéj, w okolicy równéj, piaszczystéj, o 9 mil od Berlina, z którym połączone jest koleją żelazną przez Potsdam. Miasto Brandenburg liczy 13,000 ludności, i jest jednem z najstarożytniejszych miast w Marchii. Jest to dawne Sławiańskie miasto Branibor, i w ostatnich czasach Marchia przyjęła od niego swoje nazwisko. Na wyspie wznosi się zamek i starożytny kościół protestancki, oraz tak zwana Akademia *Rycerska*, to jest Szlachecka, założona w roku 1704. Na tym pagórku, gdzie przedtém istniała świątynia pogańska Wendów, założono teraz plantacye do spaceru i urządzono telegraf.

Austrya.

Wiedeń, 18 *listopada*.

Dodatek wieczorny Gazety Wiedeńskiéj z d. 16-go b. m. zawiera co następuje: ,,Wacław Messenhauser, rodem z Prasnicy, w Morawii, 35 lat mający, katolik, stanu wolnego, literat, w skutek śledztwa sądu wojennego, przez własne zeznanie przekonany, że w charakterze tymczasowego dowódzcy gwardyi narodowéj Wiedeńskiéj, wzniecił bunt zbrojny w Wiedniu i okolicach, oraz w kilku prowincyach, przez odezwy i zachęty do pospolitego ruszenia; że po ogłoszeniu nawet stanu oblężenia stolicy wraz z przedmieściami i okolicą, na mocy proklamacyi JO. Jenerała Feldmarszałka Xięcia Windischgrätz z daty 20 i 23 października, poburzył mieszkańców do buntu przeciw wojsku wysłanemu do Wiednia przez konstytucyjnego Monarchę, w celu przywrócenia spokojności i porządku, i usiłował to wojsko skłonić do wiarołomstwa; że po zawarciu nawet kapitulacyi w przedmiocie poddania miasta, 30 paździer. o południu, wydał w licznych exemplarzach dwa biuletyny, niby o zwycięzkiem posuwaniu się zapowiedzianéj już w dniu 28 października armii Węgierskiéj, przez co złamanie zawartéj kapitulacyi sprowadził; przeto Wacław Messenhauser, wyrokiem sądu wojennego z dnia 11-go b. m., objawionym 14-go t. m. b. r., na mocy pomienionych proklamacyj, oraz art. 62 § 4 kodexu karnego wojennego, skazany został na powieszenie; wyrok ten atoli 16-go b. m. rano o w pół do 9-éj, wykonany został w tutejszym rowie miejskim, przez rozstrzelanie prochem i kulą.“

— Taż Gazeta z d. 17, donosi, w części urzędowéj, że Antoni Brogini, rodem z Brünn, w Morawii, lat 29 mający, wyrokiem sądu wojennego, na śmierć skazany, w dniu pomienionym rozstrzelany został.

— Dziś w urzędowéj części tejże Gazety, ogłoszono co następuje: ,,Dla zbicia różnych pogłosek o exekucyach, rozsiewanych w występnym zamiarze wywołania nowych zaburzeń i niespokojności między mieszkańcami, Rząd uważa za obowiązek oświadczyć, że o wszelkich exekucyach, domierzonych na mocy wyroku sądu wojennego, bywa donoszoném nazajutrz w urzędowéj części Gazety Wiedeńskiéj.“

— Zwierzchność miejscowa stara się przedewszystkiem, aby robotnicy wrócili do dawnych swych zajęć, i chce przytém zniżyć płacę dzienną, która niezmiernie została powiększoną ku wielkiej szkodzie przemysłu.

— Prezes Centralnéj wojennéj Kommissyi, Jenerał-Major Gordon, ogłasza, że niektórzy mieszkańcy Wiednia i cudzoziemcy, miewają na miejscach publicznych buntownicze mowy, i wzywa ich, aby zaniechali podobnych kroków, grożąc im, w razie przeciwnym, sądem i karą według praw wojennych.

— Przy pierwszém odwiedzeniu przez Radę Miejską nowego Gubernatora m. Wiednia, Jenerała Weldena, ten rzekł do niéj między innemi: ,,Mości Panowie! nie wypełniliście swoich obowiązków. Spieszcie przywrócić spokojność i porządek, gdyż moje armaty nie umieją odróżniać dobrych od złych obywateli.“

— Jego Cesarska Mość mianował Jenerał-Porucznika Hammersteina, za poskromieniu buntu we Lwowie, Jenerałem Jazdy.

— Въ Вѣнской газетѣ сообщаютъ, что крестьяне, собравшіеся въ Лембергѣ на помощь императорскимъ войскамъ, захватываютъ всѣхъ мятежниковъ этого города, которые ищутъ своего спасенія въ бѣгствѣ, и выдаютъ ихъ генералу Гаммерштейну.

— Изъ Греца пишутъ отъ 13 Ноября, что Венгерцы, 8 числа, измѣною напали на городъ Фридау, и причинили въ немъ большія опустошенія. Говорятъ, что Польстрау ими разграбленъ.

— Венгерскія силы сосредоточены, по видимому, подъ Пресбургомъ. Императорскія войска, съ своей стороны, приближаются къ этому пункту.

— Изъ Венгріи пишутъ, что Коссутъ отправилъ жену и дѣтей своихъ въ Гамбургъ; это обстоятельство доказываетъ, что онъ мало полагается на дѣло, которое затѣялъ.

— По слухамъ, Бемъ предложилъ свои услуги Мадьярамъ и находится теперь въ Пресбургѣ, наблюдая надъ построеніемъ тамошнихъ укрѣпленій.

— Въ газетѣ австрійскаго Ллойда сообщаютъ, что въ Аграмѣ обнаружили заговоръ, бросающій новый свѣтъ на происки Г. Коссута. Главныхъ виновниковъ арестовали.

— Изъ Милана пишутъ отъ 8 Ноября, что извѣстія о покореніи Вѣны и о разсѣяніи партіи, которая, къ несчастію, слишкомъ долго причиняла плачевныя междоусобія въ нѣдрахъ Монархіи, произвели самое благопріятное дѣйствіе на армію, и лишили бодрости приверженцевъ Короля Карла-Алберта, равно какъ и республиканцевъ, которые появились было вновь

— Графъ Радецкій, прокламаціею 11 Ноября, объявилъ, что въ Миланѣ будетъ взята, на военныя издержки, чрезвычайная контрибуція съ слѣдующихъ лицъ; 1) членовъ бывшаго временнаго правленія, 2) участниковъ бывшихъ, такъ называемыхъ, комитетовъ, и 3) съ тѣхъ, которые были предводителями революціи, и участвовали въ ней дѣлами или вещественными и нравственными средствами.

Грецъ, 15 *Ноября*.

По донесеніямъ генерала отъ артиллеріи графа Нюжана и генералъ-лейтенанта Далена, непріятель выступилъ, 12 с. м., изъ Неделица и Цекатурна, съ тѣмъ, чтобы слѣдовать въ Летензе. Генералъ Тодоровичь немедленно занялъ Неделицъ и, вѣроятно, теперь соединился уже съ колонною генералъ маіора барона Буритса. Отрядъ генералъ-лейтенанта Далена двинулся изъ Варасдина къ Цакатурну, и такъ называемый островъ Муръ занятъ тремя бригадами.

Ольмюцъ, 18 *Ноября*.

Вчера прибыли сюда два депутата франкфуртскаго парламента, въ дипломатическомъ характерѣ. Сегодня привезено изъ Вѣны 16,000 штукъ оружія, изъ коихъ нѣкоторыя были еще заряжены, и помѣщены въ арсеналѣ. Прочее, ожидаемое изъ Вѣны оружіе, будетъ отправлено въ Куфштейнъ, Іосифштадтъ и другія крѣпости.

Кремсиръ, 19 *Ноября*.

127 депутатовъ прибыли уже на сеймъ; остальные собираются. Президентъ Смолка прибылъ вмѣстѣ съ Г. Фюстеромъ. Лѣвая сторона состоитъ изъ 35 членовъ. Нашъ городокъ, безлюдный до сего времени, начинаетъ оживляться. Зала засѣданій сейма, длиною въ 12, а шириною въ 7 саженъ, гораздо менѣе Вѣнской, которая, хотя также равна съ нашею по длинѣ, за то имѣетъ 13 саженъ въ ширину. Зала эта убрана скромно, но со вкусомъ; притомъ при ней есть прекрасныя отдѣленія и аванзала. Министерства будутъ помѣщены въ архіепископскомъ дворцѣ. Архіепископъ оставилъ для себя только четыре комнаты, которыя будутъ вмѣстѣ съ тѣмъ и пріемными для знатныхъ особъ. Публицистовъ прибыло сюда 5 чел., а изъ государственной типографіи прислано три станка и 20 наборщиковъ, для напечатанія журнала засѣданій, который будетъ раздаваться при австрійскомъ корреспондентѣ. Теперь находится здѣсь двѣ роты войскъ и двѣ въ окрестностяхъ, но вскорѣ прибудетъ еще рота гренадеръ. Ландштурмъ такъ устроенъ, что, въ случаѣ вторженія Венгерцевъ, форпосты коихъ стоятъ въ 7-ми миляхъ отсюда, немедленно можетъ быть созванъ.

Тріэстъ, 15 *Ноября*.

Контръ-адмиралъ Альбини прислалъ вчера парламентера, съ предложеніемъ о размѣнѣ захваченныхъ

— W Gazecie Wiedeńskiéj piszą, że włościanie zgromadzeni we Lwowie na pomoc wojsku Cesarskiemu, chwytają wszystkich powstańców tego miasta, którzy szukają ocalenia w ucieczce, i wydają ich w ręce Jenerała Hammersteina.

— Donoszą z Grätz, pod d. 13 listopada, że Węgrzy d. 8 listopada zdradą napadli na miasto Fridau, i zrządzili tam niemałe spustoszenia. Głoszą, że zrabowali także m. Polstrau.

— Dotąd wszystkie siły Węgierskie koncentrują się widocznie pod Preszburgiem, gdzie się też ze swojéj strony zbliżają wojska Cesarskie.

— Z Węgier donoszą, iż Kossuth żonę i dzieci swoje odesłał do Hamburga; co dowodzi, że mało ma zaufania w sprawie, którą wywołał.

— Jak słychać, Jen. Bem ofiarował swoje usługi Madżiarom, i znajduje się obecnie w Preszburgu, gdzie ma dozór nad urządzeniem tamecznych warowni.

— *Lloyd Austryacki* donosi, że w Agram odkryto spisek, rzucający nowe światło na intrygi P. Kossutha w tym kraju. Głównie winnych aresztowano.

— Z Medyolanu piszą, pod d. 8 listopada, że wiadomość o wzięciu Wiednia i rozproszeniu stronnictwa, które na nieszczęście, zbyt długo było źródłem smutnych rozterek w łonie Monarchii, wywarła najlepszy wpływ na wojsko i pozbawiła energii stronników Karola-Alberta, jako też i Republikanów, którzy się znowu ukazali byli, i to nawet z wielką zuchwałością.

— Feldmarszałek Radecki, odezwą z d. 11 listopada, ogłosił, że w Medyolanie będzie nałożoną, za koszta wojenne, nadzwyczajna kontrybucya na osoby następujące: 1) na członków byłego Rządu tymczasowego; 2) na uczestników byłych, tak zwanych, Komitetów, i 3) na tych, którzy byli przywódzcami rewolucyi, lub dopomogli jéj uczynkami, lub też materyalnemi i moralnemi środkami.

Grätz, 15 *listopada*.

Według raportów Jenerała artyleryi Hr. Nugent i Jenerał-Porucznika Dahlen, nieprzyjaciel, d. 12 b. m., opuścił zupełnie Nedelitz i Czakaturn w zamiarze udania się do Letenze. Jenerał Thodorowicz zajął natychmiast Nedelitz, i pewnie już w téj chwili połączył się z kolumną Jenerał-Majora Barona Burits. Jenerał-Porucznik Dahlen, posunął się z Warasdinu ku Czakaturn; zatém, tak zwana wyspa Mur, przez trzy brygady zajętą została.

Ołomuniec, 18 *listopada*.

Wczoraj przybyło tu w charakterze dyplomatycznym dwóch deputowanych Parlamentu Frankfurtskiego. Dzisiaj zaś przywieziono z Wiednia 16.000 sztuk broni, z których niektóre były jeszcze nabite, i złożono je w arsenale. Inna broń, która jeszcze z Wiednia przybędzie, odesłaną zostanie do Kufstein, Josephstadt i innych warowni.

Kremsier, 19 *listopada*.

Już się 127 deputowanych na Sejm zjechało, a co chwila przybywają nowi. Prezes Smołka przyjechał razem z P. Füster. Strona lewa, liczy 35 członków. Miasteczko nasze, dotychczas tak puste, zaczyna się ożywiać. Sala Sejmowa, 12 sążni długa a 7 szeroka, jest znacznie mniejszą od Wiedeńskiéj, gdyż tamta, lubo także 12 sążni jest długa, ma jednak 13 sążni szerokości. Sala ta jest ozdobiona skromnie, ale z wielkim smakiem; ma przytém wspaniałe biura i przedsalę. Ministerstwa umieszczone będą w pałacu Arcy-Biskupim. Arcy-Biskup zatrzymał dla siebie tylko cztéry pokoje, które przytém służyć będą na przyjęcie znakomitych osób. Publicystów zjechało już pięciu do Kremsier, a drukarnia rządowa przysłała trzy prassy i 20-tu zecerów do składania dyaryuszu Sejmowego, który ma być dołączany do Korrespondenta Austryackiego. Obecnie stoją tu dwie kompanie wojska i tyleż w okolicy; lecz niebawem nadciągnie jeszcze kompania grenadyerów. Landszturm tak jest urządzony, że w razie wkroczenia Węgrów, których przednie straże tylko o siedm mil stoją, natychmiast zwołany być może.

Tryest, 15 *listopada*.

— Kontr-Admirał Albini przysłał tu wczoraj Parlamentarza, w celu wymiany zajętych okrętów Sardyńskich

сардинскихъ кораблей на австрійскіе. Флотскій полковникъ Кудрявскій вступилъ съ нимъ въ переговоры и потомъ поѣхалъ въ Вѣну.

— Прибывшій сюда изъ Венеціи капитанъ Пальмеръ, командиръ англійскаго брига Мутина, привезъ извѣстіе, что Сардинскій контръ-адмиралъ Альбини отплылъ отъ береговъ Венеціи, въ направленіи къ Анконѣ.

Франція.

Парижъ, 19 *Ноября*.

Сегодня, во всей Франціи, какъ въ городахъ, такъ и деревняхъ, имѣетъ быть обнародованъ новый уставъ. Должно ожидать, что этотъ торжественный актъ совершится спокойно; по крайней мѣрѣ не получено до сихъ поръ телеграфическихъ извѣстій ни о какомъ покушеніи. Президентъ національнаго собранія, Г. Маррастъ, отправился сегодня въ городъ Арра, гдѣ онъ лично обнародуетъ новый уставъ. Въ муниципальномъ управленіи города Парижа сдѣланы приготовленія къ блистательнымъ празднествамъ: въ большой ратушной залѣ данъ будетъ обѣдъ на 300 особъ всѣхъ сословій. Въ числѣ приглашенныхъ гостей будутъ находиться 30 работниковъ. Въ то же время, въ 12-ти мѣстахъ, играть будетъ музыка, а вечеромъ въ четырехъ мѣстахъ будетъ сожженъ фейерверкъ. Для раздачи бѣднымъ назначено 300,000 фр., по 60 сантимовъ на каждаго. Обѣдъ будетъ стоить 12,000, а украшеніе залы 15,000 фр.

— Въ національномъ собраніи Г. Эчеверри предложилъ вчера проектъ, чтобы присутствіе 451 члена почитаемо было достаточнымъ для утвержденія постановленій; но это предложеніе отринуто, по уваженію возвращенія изъ отпусковъ членовъ собранія; поэтому опредѣленный составъ присутствія въ 500 членовъ можетъ быть пополненъ: послѣ чего, національное собраніе занялось разсмотрѣніемъ бюджета по министерству внутреннихъ дѣлъ.

— Приближающійся выборъ президента занимаетъ всѣ умы и составляетъ исключительный предметъ преній журналовъ. Между прочими въ газетѣ *Union* напечатано: „Со времени утвержденія статей уложенія о выборѣ президента республики, воцарилось сильное движеніе умовъ, общее безпокойство и самыя разнородныя догадки. Повсюду надежды — въ борьбѣ съ опасеніями, всѣ любопытствуютъ знать о взаимномъ расположеніи, повсюду другъ друга спрашиваютъ тихомолкомъ: кого вы избрали, въ чью пользу подадите свой голосъ? При видѣ этой суеты, этого лихорадочнаго движенія, можно бы подумать, что наконецъ въ сердцѣ страны забилось чувство патріотизма. Но едва ли это такъ. Мелкія страсти, порожденныя личными видами партій, представляются единственными пружинами, расшевелившими эту составную машину. Мы боремся за *лица*, пускаемся на происки въ пользу того или другаго *имени*, менѣе печемся о странѣ, чѣмъ о какомъ либо оттѣнкѣ партіи, менѣе заботимся объ обществѣ, чѣмъ о какомъ либо частномъ человѣкѣ. Все это достойно сожалѣнія, но существуетъ въ полномъ разгарѣ; вотъ плоды нашихъ революцій. Когда вѣрованія не могутъ ни къ чему пристать въ области великихъ идей, тогда липнутъ къ индивидуумамъ; когда основныя начала разрушены, вѣрованія воплощаются въ лица, и становятся страстями. И такъ мы слышимъ восклицанія: тутъ „да здравствуетъ Кавеньякъ!“ тамъ „да здравствуетъ Ламартинъ!“ дальше „Ледрю-Ролленъ!“ а тамъ „Бонапарте!“ — А мы, печальные свидѣтели уничтоженія всякихъ вѣрованій, сего совершеннаго равнодушія къ великимъ государственнымъ интересcамъ, по примѣру того стараго Короля, наскучившаго восклицаніями: „Да здравствуетъ Бургундія!“ „Да здравствуетъ Арманьякъ!“ скажемъ: по чему же никто не кричитъ „да здравствуетъ Франція!“

— Въ *Journal des Débats* напечатано: „Все происходящее въ настоящую минуту, усиливаетъ, по видимому, партію генерала Кавеньяка. Пренія все болѣе и болѣе распространяются между революціею и контрреволюціею. Кавеньякъ представляетъ собою то, что существуетъ, съ нѣкоторыми обѣщаніями улучшеній и упроченія. Лудвикъ Бонапарте съ новыми союзниками, которыхъ принялъ, или лучше которые его приняли, становится человѣкомъ реакціи, со всѣми потрясеніями и революціями, которыя будутъ сопровождать ее. Все это многихъ уже привело на путь, и благоразумные люди болѣе чѣмъ когда либо надѣются ны-

za Austryackie. Półkownik marynarki Kudriafski, wszedł z nim w układy, a następnie wyjechał do Wiednia.

— Przybyły tu dziś z Wenecyi Kapitan Palmer, dowódzca Angielskiego brygu Mutina, przywiózł wiadomość, że Sardyński Kontr-Admirał Albini opuścił wody Weneckie i odpłynął, w kierunku Ankony.

Francya.

Paryż, 19 *listopada*.

W dniu dzisiejszym, w całym obrębie Francyi, w miastach i wsiach, ma być ogłoszona nowa ustawa. Spodziewać się należy, że ten ważny akt odbędzie się spokojnie; przynajmniéj dotąd bez telegrafy o żadnem zaburzeniu nie doniosły. Prezes Zgromadzenia, P. Marrast, wyjechał dziś do Arras, gdzie sam odczyta ustawę. Rada municypalna miasta Paryża przygotowała na dzień dzisiejszy wielkie uroczystości. Wielka sala Ratuszowa przeznaczoną została na miejsce biesiady, w któréj 300 osób, z różnych stanów, będą miały udział. W gronie biesiadających mieścić się będzie 30 robotników. Jednocześnie w 12 miejscach wykonywane będą dzieła muzyczne; wieczorem zaś w czterech miejscach spalone zostaną ognie sztuczne. Dla ubogich przeznaczono 300,000 fr., rachując na każdego po 60 centymów. Biesiada kosztować będzie 12,000, a ozdobienie sali 15,000 fr.

— Wczoraj, na obradach Zgromadzenia Narodowego, P. Etcheverry wnosił projekt, aby obecność 451 członków uważaną była za dostateczną do stanowienia praw; jednakże wniosek jego odrzucono, z powodu, że codziennie przybywają z urlopów Reprezentanci; zatém zakreślona liczba 500 może być uzupełnioną. Następnie zajmowało się Zgromadzenie budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych.

— Zbliżający się wybór Prezydenta zajmuje wszystkie umysły, i jest wyłącznym przedmiotem dzienników. Między innemi gazeta *Union* pisze: „Poruszenie umysłów głębokie, niespokojność powszechna, domysły najrozmaitsze panują od dnia przyjęcia ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitéj. Wszędzie nadzieje w walce z obawami; wszyscy się wzajemnie badają, wszędzie sąsiad zapytuje półgłosem sąsiada: „Kogo sobie wybrałeś? za kim dasz kreskę?“ Widząc ten ruch, tę gorączkową żywotność, pomyślałbyś prawie, że fibra patryotyczna przebudziła się nakonice w sercu kraju. Niestety! bardzo wątpimy. Drobne namiętności, wynikłe z ducha partyi, są to jedyne sprężyny, grające w téj obszernéj mitrędze. Bijemy się za *osoby*, intrygujemy za tém lub owém *nazwiskiem*, daleko mniéj dbamy o kraj, niż o jakąś frakcyą stronnictwa, mniéj o społeczność, niż o jakiegoś jednego człowieka. Rzecz to opłakana, ale prawdziwa, i taki to jest owoc naszych rewolucyi. Kiedy wiara niema do czego przylgnąć w dziedzinie wielkich idei, lgnie wtedy do indywiduów; kiedy zasady są obalone, wierzenia wcielają się w osoby i stają się namiętnościami. Jakoż słyszymy jak tu krzyczą; „Niech żyje Cavaignac!“ ówdzie „Lamartine!“ daléj „Ledru-Rollin!“ a tam „Bonaparte!“ A my, smutni świadkowie zniweczenia wszelkich wierzeń, tej zupełnéj obojętności na wielkie interessa publiczne, jak ten stary Król, znudzony okrzykami: „Niech żyje Burgundya!“ Niech żyje Armagnac!“ powiemy; czemu też nikt nie woła „Niech żyje Francya!“

— *Journal des Débats* pisze: „Wszystko co się w téj chwili dzieje, zdaje się wzmacniać stronnictwo Jenerała Cavaignac. Rozprawy rozwijają się coraz więcéj między rewolucyą i kontrrewolucyą. Cavaignac jest uświęceniem tego co jest, z pewnemi przyrzeczeniami ulepszeń i ustalenia Pan Lud. Bonaparte, z nowemi sprzymierzeńcami, których przyjął, a raczéj którzy go przyjęli, staje się człowiekiem reakcyi, ze wszystkiemi wstrząśnieniami i wszystkiemi rewolucyami, które mają jéj towarzyszyć. To wszystko spowodowało już wiele nawróceń, i ludzie rozsądni spodziewają się bardziéj niż kiedykolwiek, że *status quo* nie zostanie obalony. Rzeczywiście sama tylko

нѣ, что *status quo* не будетъ уничтожено. И дѣйствительно, одно только опасеніе составляетъ теперешній переломъ; республика тотчасъ всѣми будетъ признана, какъ только представится возможность заключить, что она окончательно упрочена.

— Лудвикъ Бонапарте увѣдомилъ письмомъ президента національнаго собранія, что онъ не присутствуетъ на засѣданіяхъ, по поводу болѣзни.

— Луи Бланъ написалъ изъ Лондона письмо къ членамъ бывшаго Люксанбургскаго клуба, съ объявленіемъ, что онъ не согласенъ принять званіе кандидата на должность президента.

— Соображаясь съ правилами устава, кассаціонный судъ избралъ 5 судей, которые, вмѣстѣ съ 36 ю присяжными, будутъ составлять верховный національный судъ. Выборъ палъ на Гг. Роше, Беранже, Гардуэнъ, Велло и Буасье. Въ случаѣ надобности, назначены къ исправленію ихъ должности Гг. Паталь и Делапальмъ.

— Часовый мастеръ Наундорфъ, называемый также герцогомъ Нормандскимъ, выдававшій себя за Лудовика XVII, обратился къ національному собранію съ просьбою, чтобы ему дозволено было прибыть въ Парижъ и представить документы о его происхожденіи.

— Письма изъ Неаполя отъ 2 го Ноября сообщаютъ, что адмиралъ Боденъ отправился съ двумя военными фрегатами въ Тунисъ, чтобы подвергнуть отвѣтственности Бея, отказывающаго въ признаніи французской республики.

20 Ноября.

Вчерашнее торжество, по случаю объявленія устава, праздновано было иллюминаціею и фейерверками и кончилось безъ малѣйшаго нарушенія спокойствія. Опасенія безпорядковъ оказались неосновательными. Однако же на площади ратуши раздалось восклицаніе; „Не хотимъ подвижной гвардіи, да здравствуютъ линѣйныя войска, да здравствуетъ демократическая республика!“ но какъ на это не обращали вниманія, то толпы разошлись спокойно.

— Сегодня, въ засѣданіи собранія, такъ мало было членовъ (482), что нельзя было утвердить ни одного постановленія.

— Кардиналъ де ла Туръ д'Овернь, епископъ Аррасскій, совѣтуетъ жителямъ своей епархіи избрать генерала Кавеньяка, а парижскій архіепископъ убѣждаетъ духовенство вовсе не вмѣшиваться въ политику.

— Г. Гарнье Пажесъ, Паньеръ, Дюклеркъ и Бартелеми де Сентъ Илеръ, отъ имени членовъ общества института издали циркуляръ, въ коемъ изъясняютъ, что вліяніе представителей на выборъ президента есть посягательство на самовластіе народа, и что по сему поводу они не представляютъ съ своей стороны ни одного кандидата. Г. Леонъ Фоше пишетъ въ томъ же духѣ. Избиратели города Макона, пригласили Г. Ламартина въ президенты банкета, который онъ отсрочилъ до наступающаго Мая.

— Англійскій посланникъ, лордъ Норменби, былъ третьяго дня съ визитомъ у Лудвика Бонапарте и дяди его Іеронима, бывшаго Короля Вестфальскаго.

— Въ одномъ изъ журналовъ, издаваемыхъ въ Бордо, увѣдомляютъ, что туда прибыло 17 с. м. англійское судно, нагруженное углемъ на коемъ найдено значительное количество пороху, заключавшееся въ жестяныхъ сосудахъ. Это судно конфисковано.

— Герцогиня Орлеанская узнавъ, что національное собраніе возстановило въ ея пользу вдовій пансіонъ въ 300,000 фр., назначенный ей закономъ 1837 года, писала къ своему повѣренному, что во вниманіе къ бремени, угнетающему Францію, и несчастій, которыя тяготятъ страну, она не уполномочиваетъ его къ полученію сказаннаго пенсіона; въ случаѣ же, если бы было признано, что казна не можетъ пользоваться этимъ доходомъ, предоставляетъ ему одну половину передавать богоугоднымъ заведеніямъ, а другую обществу взаимнаго вспомоществованія парижскихъ работниковъ

— Абд-эль-Кадеръ выѣхалъ въ Амбуазъ. Начальство и жители города По прощались съ нимъ съ истиннымъ участіемъ. Эмиръ прибылъ на сихъ дняхъ въ Бордо, гдѣ былъ привѣтливо принятъ муниципалитетомъ, а вечеромъ былъ въ театрѣ. Третьяго дня отправился онъ на пароходѣ въ Нантъ, съ своею свитою, состоящею изъ 47 чел.

---

obawa stanowi teraźniejsze przesilenie, i Rzeczpospolita wszędzie natychmiast będzie przyjęta, jak tylko będzie można sądzić, że została ostatecznie utworzona.“

— Ludwik Bonaparte zawiadomił listownie Prezesa Zgromadzenia Narodowego, że, z powodu słabości zdrowia, nie uczęszcza na obrady.

— Ludwik Blanc napisał z Londynu list do członków byłego Klubu Luxemburgskiego, w którym im oświadcza, że nie przyjmuje zaszczytu kandydatury na Prezydenta.

— Stosując się do przepisów ustawy, sąd kassacyjny wybrał pięciu sędziów, którzy, łącznie z 36 przysięgłymi, stanowić będą najwyższy sąd narodowy. Wybór ten padł na PP. Rocher, Berenger, Hardouin, Hello i Boissieux. Zastępcami zaś tychże są: PP. Pataille i Delapalme.

— Zegarmistrz Naundorf, zwany inaczej Xięciem Normandyi, a udający się za Ludwika XVII-go, podał prośbę do Zgromadzenia Narodowego, aby mu wolno było przybyć do Paryża i złożyć do rozpoznania papiery dotyczące jego rodowitości.

— Poczta z Neapolu z d. 2 listopada donosi, że Admirał Baudin udał się z dwóma fregatami wojennemi do Tunis, aby pociągnąć do odpowiedzialności Beja, który wzbrania się uznać Rzeczpospolitą francuzką.

Dnia 20 listopada.

Uroczystość ogłoszenia ustawy w dniu wczorajszym, oświetleniem miasta i ogniami sztucznemi obchodzona, odbyła się najspokojniej. Obawa rozruchów wcale się nie potwierdziła. Wprawdzie na placu Ratuszowym wydawano okrzyki: „precz z gwardyą ruchomą! niech żyje liniowe wojsko! niech żyje Rzeczpospolita demokratyczna!“ że jednak nikt na nie nieuważał, wydające je gromady rozeszły się spokojnie.

— Zgromadzenie Narodowe było w dniu dzisiejszym tak małoliczne (482 członków), że żadnego postanowienia uchwalić nie mogło.

— Kardynał de la Tour d'Auvergne, Biskup z Arras, poleca swoim dyecezyanom kandydaturę Jenerała Cavaignac; zaś Arcy-Biskup Paryzki napomina duchowieństwo, iżby się wcale nie mieszało do polityki.

— PP. Garnier Pagès, Pagnerre, Duclerc i Barthelemy, w imieniu członków klubu, zwanego Instytutowym (*de l'Institut*), wydali okólnik, w którym oświadczają że wpływanie Reprezentantów na wybór Prezydenta jest pogwałceniem wszechwładztwa ludu, i że właśnie z tego powodu żadnego ze swéj strony nie przedstawiają kandydata. W tymże samym duchu wyraża się P. Leon Faucher. Wyborcy z Macon zaprosili P. Lamartina na Prezesa biesiady wyborczéj, którą tenże odroczył do przyszłego Maja.

— Poseł Angielski, Lord Normanby, odwiedził zawczoraj Ludwika Bonaparte i jego stryja Hieromina, byłego Króla Westfalskiego.

— Jeden z dzienników wychodzących w Bordeaux donosi, że tamże przybył 17 b. m. okręt Angielski z węglami, w którym znaleziono ogromny zapas ukrytego w puszkach blaszanych prochu. Okręt pomieniony został zabrany na rzecz skarbu.

— Xiężna Orleans dowiedziawszy się, że Zgromadzenie Narodowe przywróciło jéj wdowią pensyą 300,000 fr., którą jéj zapewniło prawo z r. 1837, pisała do swego pełnomocnika, że w obec ciężarów publicznych, jakie uciskają Francyą, i nieszczęść prywatnych, którym kraj musi nieść ulgę, zrzeka się pobierania téj pensyi, a jeżeliby uznano, że skarb nie mógłby korzystać z tego dochodu, poleca mu aby połowę złożył w biurach dobroczynnych, a drugą połowę oddał stowarzyszeniom wzajemnego wspierania robotników m. Paryża.

— Abd-el-Kader wyjechał do Amboise. Władze i mieszkańcy miasta Pau żegnali się z nim, z prawdziwém spółczuciem. Emir stanął przed kilku dniami w Bordeaux, gdzie był uprzejmie od municypalności przyjmowany, a wieczorem dnia tegoż znajdował się w teatrze; onegdaj zaś, z orszakiem złożonym z 47 osób, odpłynął do Nantes.

Германія.

Франкфуртъ на Майнѣ, 17 Ноября.

Министръ иностранныхъ дѣлъ Г. фонъ-Шмерлингъ увѣдомилъ національное собраніе, въ засѣданіи его, 13 числа, о мѣрахъ, принятыхъ имперскимъ министерствомъ по случаю послѣднихъ происшествій въ Берлинѣ. Отправленными наканунѣ депешами въ столицу Пруссіи предписано помощнику статсъ секретаря Г. Бассерману употребить всѣ старанія, чтобъ охранить съ одной стороны права Короля, а съ другой права національнаго собранія. Въ этомъ засѣданіи сдѣланы были, по сему предмету, пять разныхъ предложеній, и переданы на разсмотрѣніе особой коммиссіи. Докладчикъ коммиссіи, Г. Цахаріе, представилъ на другой день, что оная, большинствомъ голосовъ, приняла слѣдующее рѣшеніе: „Національное собраніе, въ согласіи съ мѣрами, принятыми министерствомъ, объявляетъ, что настоитъ необходимость: 1) пригласить прусское правительство къ отмѣнѣ перенесенія національнаго собранія въ Бранденбургъ, лишь только приняты будутъ мѣры къ обезпеченію достоинства и независимости засѣданій его въ Берлинѣ; 2) Корона прусская имѣетъ, сколь можно скорѣе, окружить себя министерствомъ, которое пользовалось бы довѣренностью страны, и могло бы устранить опасенія реакціонерныхъ дѣйствій и нарушенія правъ народныхъ.“ Рѣшеніе сіе, послѣ продолжительныхъ преній, было принято 239 ю голосами противъ 189-ти.

— Во вчерашнемъ засѣданіи, по донесенію докладчика коммиссіи по австрійскимъ дѣламъ, Г. Кирхгеснера, принято было единогласно слѣдующее рѣшеніе: „Національное собраніе, протестуя предъ лицемъ всей Германіи противъ взятія подъ стражу и казни депутата Роберта Блума, происшедшихъ, вопреки закону имперскому 30 Сентября сего года, предлагаетъ имперскому министерству принять самыя сильныя мѣры, для преданія суду и наказанія лицъ, содѣйствовавшихъ прямо или косвенно къ сему арестованію и казни.“

19 Ноября.

На вчерашнемъ засѣданіи національнаго собранія воротившійся изъ Берлина депутатъ Бассерманнъ изложилъ оному положеніе Берлина въ послѣднее время, незаконныя дѣйствія Берлинскаго національнаго собранія, и твердыя, благодѣтельныя мѣры Е. В. Короля Прусскаго и его министерства.

— Сегодня комитетъ, наряженный для разсмотрѣнія дѣлъ Пруссіи, рѣшилъ большинствомъ голосовъ противъ двухъ, представить національному собранію проектъ объявленія: 1) что еще не наступило время для отмѣны перемѣщенія Прусскаго Учредительнаго Собранія въ Бранденбургъ; 2) что всѣ рѣшенія, принятыя упорствующею частью сего собранія, а именно касающеся до отказа въ уплатѣ податей и то, которымъ члены и чиновники правительства объявлены виновными въ государственной измѣнѣ, имѣютъ считаться недѣйствительными и несуществующими; и 3) что права, дарованныя и обѣщанныя Прусской націи; обезпечиваются ей національнымъ собраніемъ и центральною властью.

— Въ *Börsenhalle* пишутъ, что носится слухъ о томъ, будто эрцгерцогъ Іоаннъ намѣренъ сложить съ себя званіе намѣстника имперіи.

Саксонія. *Дрезденъ, 20 Ноября.*

Въ засѣданіи Саксонской Второй Палаты, происходившемъ 13 Ноября, равномѣрно шла рѣчь о казни Роберта Блума, который, какъ извѣстно, былъ Саксонскимъ гражданиномъ. Депутатъ Чирнеръ, утверждая, что Блумъ, какъ членъ германскаго національнаго собранія и Саксонскій гражданинъ, не могъ быть осужденъ безъ согласія центральной власти, предложилъ слѣдующее: 1) просить Саксонское правительство, чтобы оно немедленно потребовало отъ своего посланника въ Вѣнѣ отчета въ образѣ дѣйствій его касательно Роберта Блума; 2) просить центральную власть принять самыя энергическія мѣры для поддержанія чести Германіи, оскорбленной казнію Роберта Блума. Первая часть этого предложенія принята единогласно; но вторая, послѣ нѣкотораго пренія, устранена на томъ основаніи, что Саксонскому правительству еще неизвѣстны всѣ обстоятельства дѣла.

Niemcy.

Frankfurt nad Menem, 17 listopada.

Minister spraw zagranicznych, P. Schmerling, zawiadomił Zgromadzenie Narodowe, na posiedzeniu d. 13, o środkach przedsięwziętych przez gabinet Niemiecki, z powodu ostatnich wypadków w Berlinie. W wysłanych wczoraj depeszach do stolicy Pruss, zalecono Pomocnikowi Sekretarza Stanu, Bassermanowi, dołożyć wszelkich usiłowań, aby ochraniać z jednéj strony prawa Krola, a z drugiéj prawa Zgromadzenia Narodowego. Na témże posiedzeniu, podano w tym przedmiocie pięć różnych wniosków, które zostały przesłane dla rozstrząśnienia do osobnego Komitetu. Sprawozdawca Komitetu, P. Zacharia, doniósł nazajutrz, że Komitet większością głosów postanowił co następuje: Zgromadzenie Narodowe, stosownie do środków, przedsięwziętych przez gabinet, oświadcza, że niezbędną jest rzeczą: 1) wezwać Rząd Pruski, aby cofnął przeniesienie Zgromadzenia Narodowego do Brandenburga, skoro tylko przedsięwzięte zostaną środki dla zabezpieczenia godności i niezawisłości posiedzeń jego w Berlinie; 2) Korona Prusska powinna, jak można najprędzéj, otoczyć się Ministerstwem, któreby posiadało zaufanie kraju i mogło usunąć obawę reakcyi i naruszenia praw.“ Wniosek ten, po długich rozprawach, został przyjęty większością 239 głosów przeciw 189.

— Na wczorajszém posiedzeniu, w skutek wniosku sprawozdawcy Komitetu do spraw Austryackich, P. Kirchgesnera, przyjętą została jednomyślnie następująca uchwała: „Zgromadzenie Narodowe, protestując w obec całych Niemiec przeciwko aresztowaniu i skazaniu na śmierć deputowanego Roberta Bluma, wbrew Prawu Państwa, zapadłemu d. 30 września roku bieżącego, wzywa Ministerstwo Państwa, aby przedsięwzięło najenergiczniejsze środki dla oddania pod sąd i ukarania osób, które się przyczyniły, bezpośrednio lub pośrednio, do tego aresztowania i wyroku.“

Dnia 19 listopada.

Na wczorajszém posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, deputowany Bassermann, który wrócił z Berlina, skreślił w swém sprawozdaniu stan tego miasta w czasach ostatnich, nielegalne czynności Berlińskiego Zgromadzenia Narodowego, i energiczne, skuteczne środki Jego Królewskiéj Mości, Króla Prusskiego i Jego gabinetu.

— Dziś Komitet wyznaczony dla dalszego roztrząśnienia spraw Prusskich, postanowił większością głosów przeciwko dwóm, zaproponować Zgromadzeniu Narodowemu projekt do uchwały: 1) że jeszcze nie przyszedł czas cofnięcia postanowienia, względem przeniesienia Sejmu Prusskiego do Brandenburga; 2) że wszystkie postanowienia, uchwalone przez opierającą się część tego Zgromadzenia, a mianowicie postanowienie tyczące się odmówienia opłaty podatków, jako też drugie, przez które członkowie Rządu i urzędnicy Krajowi, uznani zostali za winnych zdrady Stanu, mają się uważać za nieważne i niebyłe, i 3), że prawa nadane i przyrzeczone ludowi Prusskiemu, zabezpieczają się mu przez Niemieckie Zgromadzenie Narodowe i Władzę Centralną.“

— W *Börsenhalle* piszą: że krąży pogłoska, jakoby Arcy-Xiążę Jan miał zamiar złożyć godność Rejenta Niemiec.

Saxonia. *Drezno, 20 listopada.*

Na posiedzeniu Drugiéj Izby Saskiéj, odbytem d. 13 listopada, toczyła się rzecz o exekucyi Roberta Bluma, który, jak wiadomo, był Saskim obywatelem. Deputowany Tschirner, dowodząc, że Blum, jako członek Niemieckiego Narodowego Zgromadzenia i obywatel Saski, nie mógł być sądzonym bez zgodzenia się Władzy Centralnéj, podał wniosek następujący: 1) prosić Rząd Saski, aby niezwłócznie zażądał od swojego Posła w Wiedniu zdania sprawy z czynności jego, w sprawie Roberta Bluma; 2) prosić Władzę Centralną, aby przedsięwzięła najenergiczniejsze kroki, dla utrzymania honoru Niemiec, obrażonego przez exekucyą Roberta Bluma. Piérwsza część tego wniosku została przyjętą jednomyślnie; druga zaś, po niejakich rozprawach, została uchyloną z tego względu, że Rządowi Saskiemu nie wiadome są jeszcze wszystkie szczegóły téj sprawy.

Баварія. *Мюнхенъ*, 23 *Ноября.*

Его Величество Король Баварскій, повелѣніемъ отъ 12 Ноября, распустилъ Баварскую палату депутатовъ и приказалъ произвести новые выборы, на основаніи избирательнаго закона 4 Іюня 1848.

Италія.

Римъ, 31 *Октября*

Генералъ Зукки отправился въ сѣверныя провинціи, въ коихъ произошли смятенія, по поводу бывшаго въ Римини банкета, на который приглашенъ былъ весь Римскій легіонъ. Сверхъ усмиренія смятеній, генералъ Зукки намѣренъ сдѣлать смотръ войскамъ, расположеннымъ въ тамошней странѣ.

— Г. Росси занимается нынѣ преобразованіемъ и усиленіемъ корпуса жандармовъ, для охраненія общей безопасности, которая часто нарушается.

— Депеши изъ Рима отъ 4-го Ноября сообщаютъ, что тамошнее духовенство представило 4 милліона піастровъ на разныя уплаты долга въ распоряженіе министра финансовъ, который грозилъ было, что предложитъ парламенту проектъ о обращеніи въ казну всѣхъ церковныхъ имуществъ.

Миланъ, 1 *Ноября.*

Фельдмаршалъ Радецкій, отдалъ вчера слѣдующій приказъ по войскамъ: „Главная квартира Миланъ, 3 Ноября. Солдаты! я извѣстилъ уже васъ, что терроризмъ запятналъ стогны города Вѣны, что Императоръ нашъ вынужденъ былъ оставить градъ своихъ предковъ. Вѣна, искони вѣрная, любимая столица, осыпанная милостями своихъ государей, — Вѣна, о стѣны коей сокрушилось могущество Востока, которая спасла Христіанство отъ неминуемой гибели, — теперь обольщенная чужестранцами и бродягами, возмущенная иноземнымъ золотомъ, подняла знамя бунта. Императоръ вынужденъ былъ созвать многочисленное войско, чтобы охранить престолъ и государство. Вотще вопіялъ гласъ мира; слова миролюбія не вняты. Бранные сподвижники наши, послѣ продолжавшейся 9 часовъ битвы, 29 Октября, овладѣли предмѣстьями и втѣснили мятежниковъ въ городъ. Въ слѣдствіе этой побѣды, Вѣна сдалась безусловно. Солдаты! тяжко бѣдствіе междоусобій, но еще гибельнѣе безначаліе. Когда законъ потеряетъ свою силу, когда кровь заструится на алтарахъ Всевышняго, когда расторгнутся узы родства, преступленіе и развратъ вознесутъ главы свои и безстыдно появятся на улицахъ города, тогда время, силою оружія, удержать человѣчество на краю пропасти. Такъ случилось и съ Вѣною. Мятежъ усмиренъ, а учрежденія, дарованныя безпримѣрною милостію Императора его народамъ, процвѣтутъ и принесутъ благотворные плоды. Если же юноши жаждутъ бранной славы, пусть идутъ туда, гдѣ врагъ угрожаетъ вторженіемъ въ границы отечества, тамъ пролитая ими кровь принесетъ болѣе славы, чѣмъ въ рядахъ мятежниковъ.—Радецкій.“

— Въ Миланской газетѣ напечатаны донесенія о безпокойствахъ и волненіяхъ, причиненныхъ Ломбардскими выходцами и другими злоумышленниками, въ разныхъ городахъ Ломбардіи. Маццини вновь принялъ начальство надъ шайкою мятежниковъ, производившихъ повсюду опустошенія и грабежи, и содѣлавшихся ужасомъ въ той странѣ. Благомыслящіе жители спасались бѣгствомъ, при приближеніи этихъ хищниковъ. Въ Кявеннѣ, 28 Октября, Австрійскія войска, въ числѣ 10-ти ротъ и ракетной полубаттареи, аттаковали близъ Колико мятежниковъ, кои были разсѣяны. Вечеромъ того же дня войска расположились на биваках, близъ Верчеи. 29 числа, Австрійскія войска, подъ начальствомъ фельдмаршала-лейтенанта барона Гайнана, вступили, безъ сопротивленія, въ городъ Кявенну, жители коего, выслали къ нему на встрѣчу, въ Новато, депутатовъ, съ изъявленіемъ сожалѣнія, по случаю возникшихъ безпорядковъ, и съ просьбою о снисхожденіи.

Bawarya. *Monachium*, 23 *listopada.*

Jego Królewska Mość, Król Bawarski, rozkazem z d. 12 listopada, rozwiązał Izbę Deputowanych Bawarską i nakazał nowe wybory na zasadzie prawa o wyborach z d. 4 czerwca 1848 roku.

Włochy.

Rzym, 7 *listopada.*

Jenerał Zucchi wyjechał pośpiesznie do prowincyi północnych, gdzie objawiły się znaczne zaburzenia, z powodu dawanéj w Rimini biesiady, na którą połowa Legii Rzymskiéj zaproszona została. Jenerał, prócz przytłumienia rozruchów, zamierza także odbyć przegląd wojsk, stojących w tych prowincyach.

— Min. Rossi zajmuje się reorganizacyą i wzmocnieniem korpusu żandarmów dla zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, które często na sztych wystawione bywa.

— Listy z Rzymu, z d. 4 listopada, donoszą, że duchowieństwo tameczne pośpieszyło złożyć summę 4 milliony piastrów, na różne wypłaty, do rozporządzenia Ministra skarbu, który w razie odmowy miał zagrozić, że zaproponuje Parlamentowi konfiskatę wszystkich dóbr kościelnych.

Medyolan, 1 *listopada.*

Feldmarszałek Radecki wydał wczoraj następujący rozkaz dzienny: „Główna kwatera Medyolan, 3 listopada. Żołnierze! Zawiadamiam was, że sceny terroryzmu splamiły ulice Wiednia, że Cesarz nasz, zmuszony był opuścić gród przodków swoich. Wiedeń, niegdyś tak wierny, kochany i obsypywany łaskami od swych Monarchów, — Wiedeń, o którego baszty skruszyła się Wschodu potęga, który ocalił Chrześciaństwo od ostatniéj zagłady, uwiedziony został przez cudzoziemców i awanturników, i podniecony obcem złotem do zatknięcia sztandaru buntu. Cesarz ujrzał się zmuszonym zebrać potężne wojsko: szło bowiem o utrzymanie tronu i Monarchii. Daremnym był głos pokoju; słowa pojednania odepchnięto. Nasi dzielni towarzysze broni, pod rozkazami Feldmarszałka Xięcia Windischgrätz, po 9-cio-godzinnéj walce, w d. 29 października, zdobyli wszystkie przedmieścia i wszystkich burzycieli wparli do miasta. Skutkiem tego zwycięztwa Wiedeń poddał się bezwarunkowo. Żołnierze! Wojna domowa jest wielkiem nieszczęściem, ale najstraszliwszem złem jest anarchia. Gdy prawa tracą siłę, gdy krew bryzga na ołtarze Boga, gdy związki rodzinne są zerwane, a występek i rozpusta podnoszą głowę i bezczelnie okazują się na ulicach miasta, wtedy jest czas, aby siłą oręża wstrzymać ludzkość nad brzegiem przepaści. Tak stało się z Wiedniem. Powstanie jest przytłumione, a instytucye, które Cesarz, w bezprzykładnéj dobroci, udzielił swoim ludom, teraz dopiéro zakwitną i wydadzą dobroczynne owoce. Jeżeli młodzież nasza tęskni do sławy wojennéj, może tam biedz, gdzie wróg zagraża granicom ojczyzny; tamto jéj krew chwalebniéj przelaną będzie, aniżeli w zastępach powstańców.— *Radecki.*“

— Gazeta Medyolańska zawiera obszerne sprawozdanie o niespokojnościach i poduszczeniach, spowodowanych przez wychodzców Lombardzkich i innych wichrzycieli, w rozmaitych miastach Lombardyi. Mazzini stanął znowu na czele tych rokoszan, którzy, jak się zdaje, wychodzili tylko na spustoszenia i grabieże, i dla tego wszędzie z przestrachem byli przyjmowani. Dobrze-myślący mieszkańcy miast i wsi chronili się ucieczką przed temi szalonemi bandami. W Chiavennie, d. 28 października, 10 kompanii Cesarskich, zgromadziwszy się w Colico, przy pomocy pół bateryi rakietowéj, tegoż dnia rano, attakowały i rozbiły rokoszan. Wieczorem wojsko biwakowało pod Verceją. Dnia 29 października, wojsko Cesarskie, pod dowództwem Feldmarszałka-Porucznika, Barona Haynau, wkroczyło bez oporu do Chiavenny; Jenerał poprzednio przyjmował w Novate deputacyą miasta, wynurzającą ubolewanie z powodu zaszłych wypadków i polecającą wszystkich mieszkańców jego łaskawości.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Глюксберга—Печ. позвол. 26-го Ноября 1848 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*